

LANDSKAPSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen om nyttjande av åkermark.

Frågan om upphävande av den s.k. åkerpaketeringen har varit uppe till behandling i landstinget och landskapsstyrelsen vid ett flertal tillfällen. Frågan behandlades även av den arbetsgrupp som i början av år 1973 tillsattes för att utreda den framtida tillämpningen i landskapet av åkerreserverings- och åkerbeskogningsssystemet med beaktande av en allmänt omfattad lantbrukspolitisk målsättning i landskapet. I sitt betänkande (Bet.nr 1/1973) föreslår arbetsgruppen att ifrågavarande lag skulle vara i kraft till dess lagstiftningen om avträdelsepension, avträdelsevederlag och generationsväxlingspension trädde i kraft. Denna lagstiftning har trätt i kraft den 15 januari 1974 till de delar denna tillhör rikets lagstiftning. I en särskild framställning har landskapsstyrelsen förelagt landstinget till antagande en landskapslag om avträdelsevederlag vilken föreslås att skulle tillämpas från sagda dag.

I utvecklingsdelegationens betänkande IV av den 9 oktober 1973 har likaså föreslagits att landskapslagen om nyttjande av åkermark skulle upphävas med hänsyn till att målsättningen för jordbrukets utveckling förutsätter att all åkermark hålls i produktion.

Sedan åkerreserveringssystemet trädde i kraft i landskapet i början av år 1970 har för sammanlagt 62 ha åkermark ingåtts åkerreserveringsavtal. Av denna areal har c. 10 ha återutarrenderats som tillskottsjord. Åkerreserveringssystemet har sålunda ej fått någon större betydelse i landskapet. Landskapsstyrelsen föreslår därför att landskapslagen skulle upphöra att gälla från och med den 1 oktober 1974.

Landskapsstyrelsen anser att tidigare ingångna avtal borde få gälla till dess markägaren uppsäger detsamma medan nya avtal icke längre skulle få ingås. Lagstiftningen om avträdelsepension och -vederlag samt generationsväxlingspension har skapat nya möjligheter att trygga utkomsten för de jordbrukare som avser att upphöra med jordbruk. På den grund finnes ej heller längre några sociala skäl som skulle tala för bibehållandet av åkerreserveringssystemet.

Enligt 5 § landskapslagen om nyttjande av åkermark skall åkerreserveringsavtal ingås för treårs perioder, under vilka ägaren icke har rätt att utan giltig orsak uppsäga avtalet. Om markägaren icke

uppsäger avtalet tre månader före en avtalsperiods utgång fortgår avtalet under följande treårsperiod, dock högst under nio år från den första avtalsperiodens ingång.

I en proposition till riksdagen (Prop.nr 26/1974 rd.) föreslår regeringen en sådan ändring av rikets lag att ägaren skulle få uppsäga avtalet när som helst före avtalsperiodens utgång. Avtalet skulle därvid anses hävt från den första dagen i den månad under vilken han meddelat lantbruksnämnden eller lantbruksbyrån om hävningen. Hävingsmöjligheten skulle även gälla alla redan ingångna avtal.

Då ifrågavarande ändringsförslag syftar till att göra det lättare för markägare att återinsätta åkern i produktion, har landskapsstyrelsen ansett det motiverat att föreslå motsvarande ändring av landskapslagen.

Med hänvisning till det anförda förelägges Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om nyttjande av åkermark.

I enlighet med Landstingets beslut ändras 19 § landskapslagen den 16 april 1970 om nyttjande av åkermark (12/70) samt fogas till lagen en ny 17a § såsom följer:

17a §.

Med avvikelse från vad i denna lag är stadgat kan lägenhetsägaren före utgången av avtalsperioden avstå från åkerreserveringsavtal. Avtalet anses härvid vara hävt från den första dagen i den månad under vilken meddelande härom inkommit till landskapsstyrelsen. Häves avtal tillämpas icke vad i 11 § är stadgat om underlåtenhet att iakttaga i avtalet nämnda villkor.

19 §.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1970 och gäller till och med den 30 september 1974. Avtal som ingåtts före sistnämnda dag gäller tills dess de upphör att vara i kraft enligt villkoren i avtalet eller hävts på sätt i 17a § stadgas.

Mariehamn, den 17 april 1974.

På landskapsstyrelsens vägnar:

L a n t r å d

Alarik Häggblom

Lagberedningschef

Sune Carlsson.